

Et viia tüsistuste tekke risk võimalikult väikeseks palume Teid informeerida arsti:

- oma teada olevatest haigustest ja tarvitavatest ravimitest,
- oma tervislikust seisundist protseduurile tulles,
- teada olevast ülitundlikkusest ravimitele.

Kodune enesehooldus

24 tunni jooksul pärast narkoosi ei ole lubatud juhtida autot ega teha muid kiiret reageerimist nõudvaid toiminguid. Narkoosiks kasutatud ravimid võivad aeglustada reaktsioonikiirust.

Peale emakaõõne abrasiooni võib esineda veritsust tupest 2 nädala vältel.

Rohke vereerituse, palaviku või kõhuvalu tõttu tuleb pöörduda päeval naistenõuandlasse arsti vastuvõtule või muul ajal haiglasse.

Suguelu pole soovitatav 2 nädala vältel peale abrasiooni.

Uus menstruatsioon peaks algama 4-5 nädala pärast peale abrasiooni teostamist. Kui menstruatsioon ei ole selleks ajaks alanud, pöörduge põhjuse välja selgitamiseks arsti poole.

Kui tegemist on raseduse katke(sta)misega, on Teil õigus saada 75%-lise soodustusega rasestumisvastaseid pille 3 kuu jooksul.

Koostanud: dr. Ülle Kadastik ja dr. Kristiina Rull

Emakaõõne abrasioon ja prooviabrasioon

Protseduuri olemus

Emakaõõne abrasioon (kõnekeeles ka emakaõõne puhastus) on protseduur, mille käigus eemaldatakse spetsiaalse aasataolise instrumendiga (küretiga) emakaõõnt vooderdav limaskest. Emaka limaskest taastub üldjuhul järgmise menstruaaltsükli käigus.

Näidustused

Abrasiooni peamiseks näidustuseks on emakaverejooks, mis võib olla tingitud

- menstruaaltsükli häiretest,
- raseduse tüsistustest: raseduse iseeneslik katkemine, loote kasvu peetus ja hukkumine varases raseduse järgus (nn. peetunud rasedus).

Peetunud raseduse korral teostatakse abrasioon ka juhtudel kui verejooksu ei ole, kuna reeglina tekib iseeneslik verejooks varem või hiljem niikuinii.

Abrasiooni üheks alaliigiks on prooviabrasioon (emakalimaskesta kaabe diagnoosi täpsustamiseks). Prooviabrasiooni näidustuseks on:

- ebaselge põhjusega emakaverejooksud,
- ultraheli uuringul avastatud emaka limaskesta patoloogia (nt. polüüp) või selle kahtlus,
- emakakaela onkotsütoloogilisel uuringul ebatüüpiline tulemus.

Protseduuriks ettevalmistus kodus

Enne protseduurile tulekut peate olema 6 tundi söömata ja joomata, ei tohi suitsetada ega närvida närimiskummi, et vältida oksendamist ja happelise maosisu sattumist kopsudesse.

Protseduuri kulg

Emakaõõne abrasioon teostatakse lühiaegses narkoosis tupe kaudu. Esmalt teostatakse günekoloogiline läbivaatus, et täpsustada emaka

suurust ja asendit. Seejärel laiendatakse vajadusel emakakaelakanalit ning eemaldatakse emakaõõnest limaskest või raseduse korral peetunud looteosised. Vajadusel saadetakse kaabe uuringule.

Kogu protseduur kestab umbes 5-15 minutit.

Protseduurijärgne periood

Abrasiooni järgselt viibite jälgimisel mõne tunni vältel. Kui olete narkoosist täielikult toibunud, võite statsionaarist lahkuda eelnevalt personali informeerides.

Võimalikud tüsistused ja ohud

Abrasioonijärgselt võib tekkida verejooks, mis on tingitud emaka kokkutõmmete häirumisest. Verejooksu peatamiseks kasutatakse emaka kokkutõmbeid tugevdavaid ravimeid.

Protseduuri ajal võib tekkida emaka või emakakaela vigastus. Vigastuse oht on suurem, kui naine ei ole sünnitanud, esinevad emaka väärarendid (nt. emaka vahesein) või emakaõõs on deformeerunud müoomisõlme(de) tõttu. Emakaseina vigastuse korral võib tekkida vajadus operatsiooniks.

Abrasioonijärgselt võib tekkida vere ja raseduse korral looteosiste peetus emakaõõnde. Mõlemal juhul on vajalik hiljem emakakaela uuesti laiendada ja emakaõõs veelkordselt abraseerida.

Abrasioonijärgselt võib tekkida emaka ja väikse vaagna organite põletik, mis vajab antibakteriaalset ravi. Risk põletike tekkeks on oluliselt suurem, kui esinevad sugulisel teel levivad infektsioonitekitajad.

On võimalikud ka narkoosist tingitud tüsistused. Need on enamasti seotud ülitundlikkusega ravimitele.

Võimalik on ka toidu ja joomise keelu eiramisest tingitud oksendamine narkoosi ajal ning sellele järgnev oksemasside sattumine hingamisteedesse ja lämbumisoht.